

ΑΠΟ ΤΗ ΝΟΝΑ ΜΟΛΕΣΚΗ

## «Κοινός λόγος»

της Έλλης Παπαδημητρίου από το Θέατρο του Νέου Κόσμου

**Σκηνοθεσία:** Βαγγέλης Θεοδωρακόπουλος. **Σκηνικά-κοστούμια:** Αντώνης Δαγκλιδής

**Επιλογή τραγουδιών:** Κώστας Βόμβολος. **Διδασκαλία τραγουδιών:** Ανδρέας Τσεκούρας

**Χορογραφίες:** Ντόρα Τσάτσου-Συμεωνίδη. **Παίζουν:** Σούλα Αθανασιάδου, Ανθή Ανδρεοπούλου, Μαρία Κατσανδρή, Εύα Νέδου, Γιώτα Φέστα.

**Τ**Α ΚΕΙΜΕΝΑ τούτα μεταφέρουνε στο χαρτί περιστατικά μεγάλα, μικρά και πολύ μικρά με κοινό εφόδιο το λόγο των κοινών ανθρώπων - μια πράξη ζωτανή και τέλεια: ένα ποτήρι γεμίζει και πίνουμε, το λεωφορείο σταματά και μπαίνουμε.

Η κοινή αυτή απαρατήρητη τελειότητα της στιγμής έχει αυξημένη σημασία επειδή ακριβώς είναι κοινή, επισημαίνει κάποια πραγματικότητα κοινή.

Εδώ η πραγματικότητα είναι πόλεμοι, πείνες, προσφυγίες, καταδρομές, το κάθε περιστατικό διαγράφει και μυριάδες άλλα, ζωές, περιοχές ολόκληρες.

Πρέπει να συγκρατηθώ και να σταματήσω να αντιγράφω. Το απόσπασμα είναι από την παρουσίαση του «Κοινού λόγου» από την ίδια την Έλλη Παπαδημητρίου που είχε συλλέξει στο καταπληκτικό αυτό βιβλίο γυναίκες αφηγήσεις-ματιρίες από τη Μικρασιατική καταστροφή μέχρι την Κατοχή και τον Εμφύλιο. Η Έλλη Παπαδημητρίου σοφά, σωστά και εύστοχα ονομάζει την αφήγηση πράξη ζωτανή και τέλεια. Όσα κακά και να έζησε η ανθρωπότητα, αλλά και ο καθένας μας, παρηγοριά πάντα ήταν μία - να τα λέμε, να αφηγούμαστε τα παθήματά μας. Ο πόνος δεν εξοντώνεται, αλλά γίνεται οικείος, ζει μέσα στην αφήγηση, ανταποκρίνεται σε κάθε ανάκληση, όσες φορές και να τα ξαναδιηγηθούμε.

Αυτή την παράσταση πολλοί από μας, τους Κύπριους θεατές, την έχουν ξαναδεί. Το 1998 το Θέατρο του Νέου Κόσμου ήρθε κοντά μας με την ίδια παραγωγή. Τρεις από τις πέντε ηθοποιούς της φετινής ομάδας παίρναν μέρος και στην παλιά. Το «ξανά» είναι λέξη-κλειδί για τον «Κοινό λόγο». Οι γυναίκες μορφές, κοινές, ανώνυμες, αλλά γνώριμες μέσα από τη διαχρονική, εθνική και ταυτόχρονα υπερεθνική τους υπόσταση, δε λένε απλώς τον πόνο τους, τον... ξαναλένε, η κάθε μια έχει γίνει φορέας της ιστορίας της. Γι' αυτό το δικό μας ξαναπάτημα με την παράσταση έχει το νόημα μιας μνημόνευσης, μιας σύμπραξης. Έτσι ως σύμπραξη λειτουργήσει και η φιλοξενία της παράστασης από το Θ.Ε.Π.Α.Κ. Το Θεατρικό Εργαστήρι του Πανεπιστημίου με τρεις νεαρές αφηγήτριες πήρε μέρος στην παράσταση, αβίαστα συνεχι-

ζοντας το λόγο με τις ντόπιες ιστορίες, ντόπιους πόνους. Σημαντικό στοιχείο της σύμπραξης - ο καλά δοκιμασμένος θεατρικός χώρος στην οδό Αξιοθέας. Εδώ το έργο του σκηνοθέτη Βαγγέλη Θεοδωρακόπουλου είχε την ευκαιρία να τελειοποιήσει την παρουσίαση του θεατρικού είδους στο πλαίσιο του οποίου δημιουργήθηκε. Ενωώ το περίφημο Story telling, τη θεατρική αφήγηση, όπου η υποκριτική δε στοχεύει στην εξατομίκευση του αφη-

γητή, ούτε και στην επικοποίηση του λόγου του, αλλά βρίσκει την ισορροπία μεταξύ της αναπαράστασης των γεγονότων μέσα από το λόγο και της συναισθηματικής συμμετοχής των ηθοποιών στην αφηγούμενη ιστορία.

Τα συνταρακτικά στην απλότητά τους κομμάτια απαιτούν από τις ηθοποιούς να εξασφαλίσουν πρώτ' απ' όλα την πλήρη οικειότητα με το λόγο έτσι που η ροή του να φτάνει σε μας χωρίς εμπόδια. Ο γόνιμος συντονισμός μεταξύ των πέντε ηθοποιών, η ομαλή, ψυχολογικά δικαιολογημένη μετάβαση από το λόγο στο τραγούδι, η κίνηση που ένωνε τις αφηγήτριες σε τελετουργική πράξη - όλα αυτά χαρακτηρίζουν την παράσταση ως υψηλού επιπέδου ομαδική, συλλογική δουλειά. Λιπή, συγκρατημένη, εσωτερική η Σούλα Αθανασιάδου, αδρή, ευδιάκριτη, καθαρή στα μηνύματά της η Ανθή Ανδρεοπούλου, λεπτή, κρυστάλλινη, με πολύ προσωπικό τρόπο έκφρασης, με διαπεραστική συναισθηματικότητα η Μαρία Κατσανδρή, οι τρεις μαζί αποτελούν την πρώτη υποκριτική γραμμή της παράστασης. Η διαφορά στην υποκριτική αποτελεσματικότητα των τριών βετεράνων της παράστασης από εκείνη της Εύας Νέδου και της Γιώτας Φέστα ίσως οφείλεται στο γεγονός της λιγότερης τριβής των δύο τελευταίων με το κείμενο.

Απ' όλες μαζί εξασφαλισμένη είναι η ρευστότητα του λόγου, δηλαδή, η αίσθηση της συνέχειας, της τρεχούμενης αφήγησης, του πραγματικά κοινού λόγου που ούτε αρχίζει απ' εκεί που αρχίζει το έργο ούτε τελειώνει με τα τελευταία του λόγια.

Σημαντική δουλειά, σημαντική θεατρική εμπειρία, ευτυχές το ξανασυναπάντημα με το έργο της Έλλης Παπαδημητρίου και με την παράσταση του Βαγγέλη Θεοδωρόπουλου. ●